

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- 160
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

(2.../...)/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 08/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1472918 sayılı yazınız.
b) 09/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1474535 sayılı yazınız.
c) 20/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1479071 sayılı yazınız.
ç) 26/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1481486 sayılı yazınız.
d) 02/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1488487 sayılı yazınız.

7/14684 } GK 11
7/14915 }
7/14918 }
7/15168 }
7/15176 } GK 12
7/15178 }
7/15179 }
7/15322 }
7/15739 }

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen Ordu Milletvekili Mustafa ADIGÜZEL'in 7/14684, Hatay Milletvekili Nermin YILDIRIM KARA'nın 7/14915, Ankara Milletvekili Kürşad ZORLU'nun 7/14918, İstanbul Milletvekili Fethi AÇIKEL'in 7/15168, İstanbul Milletvekili A. Sibel YANIKÖMEROĞLU'nun 7/15176, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/15178, Trabzon Milletvekili Sibel SUİÇMEZ'in 7/15179, Kars Milletvekili İnan Akgün ALP'in 7/15322 ve Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/15739 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (14 Sayfa)

TRABZON MİLLETVEKİLİ SİBEL SUIÇMEZ'İN 7/15179 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi Programı (MESEM), kökleri Anadolu da 11. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar sanat, ticaret ve ekonomi alanlarında ışık tutan esnaf ve sanatkâr kurumu niteliğindeki Ahilik kültürüne dayanan iş yeri tabanlı mesleki eğitimi öne çıkaran bir programdır. Cumhuriyet sonrası çıraklık eğitimine ilişkin ilk yasal düzenleme 1977'de 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile yapılmış, 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. Çıraklık eğitimi, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. 1977 yılından bugüne mesleki eğitim merkezleri bir mesleki ve teknik eğitim program türü olarak uygulanmaya devam etmektedir. Mesleki Eğitim Merkezi Programı iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak örgün eğitim kapsamında olup öğrencilerin haftalık ders çizelgeleri doğrultusunda okula ve beceri eğitimi aldıkları iş yerine devamları zorunludur. Bu programda isteyen öğrenciler eğitim süresi boyunca fark derslerini de tamamlayarak mezun olduklarında ustalık belgesi yanında ortaöğretim diploması almakta ve yükseköğrenimlerine devam edebilmektedirler.

Mesleki Eğitim Merkezi Programı, örnekleri farklı ülkelerde de bulunan iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak uygulanmaktadır. Bu programda öğrenciler teorik eğitimlerini okulda pratik eğitimlerini ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde ve koordinatör öğretmenlerin kontrolünde belirli bir program dahilinde almaktadırlar. Mesleki Eğitim Merkezi Programı'nın işletmeler ile kurulmuş olan organik bağı ve iş birliği neticesinde öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişmesine büyük ölçüde olumlu etkisi olduğu değerlendirilmektedir.

İşletmelerde yapılan söz konusu beceri eğitimleri mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak ulusal mevzuata ve uluslararası sözleşmelerde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Nitekim Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 138 No'lu Asgari Yaş Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesi asgari yaşa ilişkin hükümlerinin mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olan işlerde uygulanmayacağını ortaya koymaktadır.

Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler, Bakanlığımızın "<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>" internet adresinde yayımlanan Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim adlı yayında yer almaktadır. Mesleki Eğitim Merkezi Programı kapsamında, 03.10.2024 tarihine kadar 5'i ölümlü 31 iş kazası yaşanmıştır.

İşletmelerin iş sağlığı ve güvenliği hususlarındaki sorumlulukları 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile birlikte ilgili diğer mevzuat hükümleri ile belirlenmiş olup bu kapsamdaki denetim ve cezai işlemler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkisi dahilindedir. Ancak Bakanlığımızca, 2024/36 sayılı Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği Genelgesi (02.02.2024 tarihli 95718711 sayılı) 81 il valiliğine ve ilgili bakanlıklara gönderilmiştir. Bu Genelge ile okullarda ve işletmelerdeki iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin arttırılması, iş yerlerinin beceri eğitimi için öğrenci göndermeye uygun olup olmadığının ilgili komisyonlar tarafından yeniden kontrol edilmesi ve uygun şartları sağlamayan iş yerlerine beceri eğitimi için öğrenci gönderilmemesi talimatı verilmiştir.

Mesleki Eğitim Merkezleri uygulaması kapsamında meydana gelen iş kazaları nedeniyle Bakanlığımıza karşı açılmış bir dava bulunmamaktadır.